

nes slet ikke, der var Grund for det ærede Medlem til at ironisere saa stærkt over dette, og jeg synes i det hele taget, at de kritiserende Betragtninger, som er kommet frem overfor dette Forhold, har været noget ved Siden af.

Endelig kom det ærede Medlem ind paa det Spørgsmaal: Hvorfor forlod Venstre Overenskomsten af 12. Marts, et Spørgsmaal, som den højtærede Indenrigsminister ogsaa i ret høj Grad var inde paa. Der synes jo at være dette mærkelige Forhold til Stede med Hensyn til den Valgmaade, vi her staar og forhandler om, at der i Virkeligheden ingen er, som vil vedgaa Paterniteten, der er i Virkeligheden ingen, som vil vedkende sig at være Ophavsmand til denne Valgmaade, der er ingen, som vil vedkende sig at have taget Initiativet til at føre den ind i Forhandlingen. Det taler saa vist ikke til Fordel for den, at der ingen er, som rigtig vil kendes ved den. Den højtærede Indenrigsminister udtalte om Overenskomsten af 12. Marts, at den lod § 32 staa aaben; der var 20 Tankestreger, sagde den højtærede Minister, og det blev overladt til fuld Frihed, hvordan man ønskede denne Paragraf affattet. Jeg tror, den højtærede Indenrigsminister husker noget fejl. Det er rigtigt, at der var 20 Tankestreger -- det forudsætter jeg, jeg har nemlig ikke talt dem, men det har altsaa Ministeren... (*Indenrigsministeren* [Rode]: Der var 38)... Naa, der var 38, Ministeren har altsaa talt fejl første Gang. Men Forholdet var jo det, at da Overenskomsten af 12. Marts blev sluttet, vedtog Venstres og de Radikales og de socialdemokratiske Medlemmer indenfor Underudvalget med Tilslutning fra deres Partier, at Spørgsmaalet om § 32 skulde staa aabent til Forhandling med Højre, og hvis Højre vilde stille sig paa den almindelige Valgrets Grund i Grundlovssagen, kunde Højre faa Indflydelse paa, hvorvidt vi skulde have Forholdstalsvalg til Folketinget eller ikke; men Forudsætningen var rigtignok, at hvis Højre ikke vilde stille sig paa den almindelige Valgrets Grund, skulde Forslaget om § 32 sættes ind, saaledes som det var i Ministeriet Berntsens Grundlovsforslag. Med Formandens Tilladelse skal jeg oplæse det, saa ved alle, hvad der skulde have staaet der, hvor Tankestregerne stod: „Tallet af Folketingets Medlemmer fastsættes ved Valgloven, men maa ikke overstige 132. Valgene foregaar i Valgkredse, der fordeles med omtrent samme Størrelse paa Grundlag af Indbyggertal under Hen-

syntagen til Vælgerantal og Befolkningstæthed. Kredsinddelingen, Valgmaaden og de nærmere Regler for Valgrettens Udøvelse bestemmes ved Valgloven. Enhver Valgkreds vælger een blandt dem, der har stillet sig til Valg“. Forudsætningen for Overenskomsten af 12. Marts var, at hvis Højre ikke vilde være med i Grundlovsarbejdet og stille sig paa den almindelige Valgrets Grund, skulde Tankestregerne i § 32 udfyldes med disse Ord, jeg her har oplæst. Det er derfor ikke helt rigtigt, naar det siges, at disse Tankestreger intet betød.

Den højtærede Minister gav derefter en historisk Udvikling af, hvorledes § 32, som den er i Grundlovsoverenskomsten, er blevet til. Højre vilde ikke deltage i Grundlovsoverenskomsten, sagde den højtærede Minister, og det er jo rigtigt, men alligevel vedtog man at tage Hensyn til Højre ved Affattelsen af § 32. Den højtærede Minister udviklede ret udførligt, hvorledes det var gaaet til under en vis bestemt Situation, hvorledes det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) var kommet, saa vidt jeg husker, først til Udvalget, derefter til Konseilspræsidenten, og hvorledes Konseilspræsidenten saa kom med de Forslag, som det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds ønskede at faa taget Hensyn til o. s. v.; saa forhandlede man, sagde den højtærede Minister, i Underudvalget om Affattelsen af § 32, og den Affattelse, som Grundlovsoverenskomsten af 4. April kom til at indeholde, fremkom som Følge af en fri Diskussion indenfor Underudvalget. Med disse Udtalelser vilde den højtærede Minister antagelig sætte Ministeriet fuldstændig udenfor. Om det vil lykkes ham, skal vise sig; han er her i Færd med igen at trække Ministeriet ind i Kassen, som det har været lidt udenfor. Det er højst muligt, at den højtærede Minister ser rigtigt paa Forholdet: at det havde været klogest, om Ministeriet var blevet i Kassen, saa havde Grundlovssagen maaske staaet noget stærkere; jeg formoder, det er derfor, han søger at trække tilbage igen. Forholdet er i alt Fald det -- det ved alle, det er en kendt Sag --, at de, der indenfor Underudvalget stod som Talsmænd for at tage Hensyn til Højre gennem Forholdstalsvalgmaaden, selv om Højre ikke vilde gaa med til Grundlovsoverenskomsten, var i særlig Grad det radikale Venstres Repræsentanter, Partiets Formand her i Folketinget, det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen), og Lands-